

Säkerhetspolicy för Tierps kommunkoncern

Dokumentets giltighet och beslut

Dokumentnamn: Säkerhetspolicy för Tierps
kommunkoncern
Gäller för: Tierps kommunkoncern
Gäller fr o m: 2024-07-01
Gäller t o m: 2027-06-30
Fastställd av: Kommunfullmäktige § 59/2024
Fastställd: 2024-06-17
Diarienummer: KS/2024:457

Dokumentansvar och handläggning

Dokumentansvarig: Mathiaz Boström
Säkerhetsskyddschef
Gemensam Service
Handläggare: Anne Eriksson
Verksamhetschef Gemensam
Service

Dokumenthistorik

Tidigare beslut: KF § 192/2023
Upphäver: Säkerhetspolicy för Tierps
kommun

Innehållsförteckning

Inledning	4
Syfte	4
Målsättning	5
Övergripande ansvar	5
Omfattning	5
Civilförsvaret och höjd beredskap	6
Säkerhetskydd.....	6
Risk- och sårbarhetsanalys, extraordinära händelser	6
Informationssäkerhet.....	7
Intern säkerhet.....	7
Brandskydd.....	8
Uppföljning och revidering.....	8

Inledning

Denna policy är det övergripande dokumentet för Tierps kommunkoncerns¹ interna säkerhetsarbete. Policyn konkretiseras genom riktlinjer och rutiner.

Kommunens säkerhetspolicy ska vara väl förankrad i organisationerna. Policyn med tillhörande riktlinjer och rutiner ska underlätta för medarbetare och förtroendevalda att förstå sin roll och sitt ansvar i kommunkoncernens säkerhetsarbete.

Kommunstyrelsen respektive aktuella nämnder ansvarar för att säkerhetsarbetet som gäller den egna förvaltningen följer säkerhetspolicyn samt övriga till området gällande styrdokument.

Säkerhetspolicyn omfattar kommunkoncernens samlade arbete med skydd mot oönskade händelser, det vill säga mot kriser, olyckor och brott som drabbar människor, egendom, miljö eller samhällsfunktion. Säkerhetsarbetet sträcker sig längs hela skalan från frekventa händelser som påverkar ett fåtal människor till ovanliga händelser som drabbar hela eller delar av samhället.

Policyn omfattar, med undantag för stycket avseende brandskydd, hela kommunkoncernen om inte annat uppges.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram och fastställa riktlinjer som konkretiserar denna säkerhetspolicy enligt vad som nedan anges. De kommunala bolagen ges i uppdrag att ta fram och fastställa riktlinjer och andra styrdokument som överensstämmer med denna policy.

Syfte

Ett väl genomarbetat säkerhetsarbete är en förutsättning för att trygga allmänhetens och kommunens säkerhet. Kommuninvånare, besökare, förtroendevalda, företag, organisationer och anställda har rätt att kräva en acceptabel nivå gällande säkerhet inom kommunen och dess verksamheter. Säkerhetsarbetet inom kommunen ska bedrivas i enlighet med lagar, föreskrifter, regler och instruktioner som fastställts av riksdag, regering och myndigheter.

Sverige står nu inför att återuppbygga totalförsvaret vilket innebär ett krav på kommunerna att arbeta aktivt med det civila försvaret vilket får stor bäring på säkerhetsarbetet.

Säkerhetspolicyn och därtill hörande riktlinjer syftar till att tydliggöra kommunens målsättning, omfattning och ansvar inom säkerhetsarbetet. Policyn syftar vidare till att skapa förutsättningar för att stödja kommunstyrelsen, kommunens nämnder, verksamheter och bolag i deras säkerhetsarbete.

¹ Bolagen ska följa de av Kommunfullmäktige antagna styrdokumenterna som är applicerbara för bolagets verksamhet såvida dessa styrdokument inte strider mot bolagsordningen eller mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning [...] (§ 4 i nu gällande ägardirektiv).

Målsättning

Säkerhetsarbetet är en naturlig del i budgetprocessen och ska vara en integrerad del i all verksamhet som bedrivs inom kommunkoncernen. Syftet med detta arbete är att förebygga och begränsa negativa effekter av oönskade händelser som kan drabba människor, egendom, miljö och viktiga samhällsfunktioner. Säkerhetsarbetet ska också ligga till grund för kommunens förberedelser för och förmåga att hantera kriser i fredstid och säkerställa kommunens förmåga inom totalförsvaret vid höjd beredskap.

Övergripande ansvar

Det övergripande ansvaret för säkerhetsarbetet åvilar Kommunfullmäktige respektive Kommunstyrelsen och bolagsstyrelser respektive VD.

Kommunfullmäktige fastställer de ekonomiska ramarna och säkerhetspolicyn för den kommunala verksamheten, samt säkerhetspolicyn för de kommunala bolagen. Kommunfullmäktige fastställer också kommunkoncernens målsättning och omfattning avseende säkerhetsarbetet.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för säkerhetsfrågorna i kommunen samt fastställer övergripande riktlinjer avseende säkerhetsarbetet. Kommunstyrelsen utövar genom kommundirektören och säkerhets- och beredskapsfunktionen fortlöpande tillsyn samt samordnar, ger råd och direktiv inom säkerhetsområdet.

Omfattning

Säkerhetspolicyn ska fungera som ett övergripande styrdokument som anger inriktning och lägger ramar för säkerhetsarbetet. Säkerhetsarbetet konkretiseras genom riktlinjer beslutade av kommunstyrelsen – befintliga liksom framtida sådana – och omfattar följande områden:

- Civilförsvaret och höjd beredskap
- Säkerhetsskydd
- Risk- och sårbarhetsanalys, extraordinära händelser
- Informationssäkerhet
- Intern säkerhet
 - Brandskydd

De riktlinjer som nämns ovan konkretiseras ytterligare genom verksamheternas/bolagens egna rutiner och andra styrande dokument på verksamhets-/bolagsnivå som anpassats till respektive verksamhets speciella behov.

Det övergripande säkerhetsarbetet omfattar kommunkoncernens förtroendevalda och styrelseledamöter, anställda samt alla till kommunen hörande lokaler, anläggningar, verksamheter och liknande. Samtliga medarbetare ansvarar för att efterleva denna policy liksom koncernens regelverk i övrigt vad gäller säkerhet. Entreprenörer, inhyrd personal, konsulter, leverantörer och övriga externa parter omfattas också de av säkerhetspolicyn i tillämpliga delar.

I den mån ett mer specifikt säkerhetsarbete är påkallat, exempelvis för en enskild individ eller ett kommunalt bolag, faller det utanför det övergripande säkerhetsarbetet som denna policy avser.

Civildförsvaret och höjd beredskap

För att kommunkoncernen ska fullgöra sina åtaganden avseende åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid samt vid höjd beredskap måste koncernen kontinuerligt bedriva ett grundläggande civilt beredskapsarbete. Med detta menas bl.a. skyldigheten att med kontinuitet upprätthålla kommunens samhällsviktiga verksamhet inom sitt geografiska område samt i övrigt uppfylla det geografiska områdesansvaret.

I riktlinjerna för civil beredskap ska anges vilka åtgärder som kommunkoncernen vidtar samt vilka rutiner som finns eller behöver tas fram och fastställas för att uppfylla ansvaret enligt ovan.

De kommunala bolagen ska, i den mån det är aktuellt för bolaget ifråga, delta i kommunens totalförsvarsplanering. Bolagen ansvarar också för den egna verksamhetens beredskapsförberedelser inom ramen för det civila försvaret. Med detta avses exempelvis att bolaget i fredstid ska identifiera vilken av bolagets verksamhet som ska bedrivas i höjd beredskap, planera för bolagets krigsorganisation samt säkerställa personalbemanning i bolagets krigsorganisation.

Säkerhetsskydd

Begreppet säkerhetsskydd används för att beskriva förebyggande åtgärder för att skydda Sveriges säkerhet. Det syftar primärt till att ge skydd mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra fientliga angrepp mot Sveriges säkerhet.

Kommunens säkerhetsskyddschef leder den övergripande uppföljningen och samordningen av kommunkoncernens samlade säkerhetsskyddsarbete

Risk- och sårbarhetsanalys, extraordinära händelser

Kommunen ska enligt lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap genom en risk- och sårbarhetsanalys identifiera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa och hur dessa kan påverka den egna verksamheten. Analysen ska också påvisa eventuella sårbarheter i organisationen. Resultatet sammanställs i en risk- och sårbarhetsanalys som i delar presenteras för kommunfullmäktige respektive kommunstyrelsen för beslut.

Kommunen ska, enligt en överenskommelse mellan SKR och MSB, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen för varje ny mandatperiod bland annat ta fram ett styrdokument som ska ange kommunkoncernens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap samt med civil beredskap under mandatperioden. Detta styrdokument ska rapporteras till och antas av kommunfullmäktige.

De kommunala verksamheterna och bolagen ska utifrån resultatet av risk- och sårbarhetsanalysen aktivt arbeta för att reducera risker och sårbarheter inom sitt ansvarsområde.

Informationssäkerhet

Samtliga verksamheter inom kommunkoncernen omfattas av kommunens informationssäkerhetsarbete. En kommunkoncern hanterar stora mängder information som omfattas av kraven att arbeta med informationssäkerhet. Arbetet avser koncernens förmåga att hantera all information så att legala, etiska och verksamhetsmässiga intentioner upprätthålls.

Målsättningen med informationssäkerhetsarbetet är att skydda kommunkoncernen, dess verksamheter och invånare som annars riskerar att lida skada genom bristande informationssäkerhet. Koncernen ska med anledning av detta värdera information och kartlägga informationsrelaterade risker för att genom detta ge informationen ett relevant skydd.

I riktlinjen för informationssäkerhet ska anges vilka åtgärder som kommunen/bolagen vidtar samt vilka rutiner som finns eller behöver tas fram och fastställas för att uppfylla ansvaret enligt ovan.

Intern säkerhet

Intern säkerhet är ett samlingsbegrepp för alla de åtgärder som kan vidtas i syfte att skapa en säkerhetsmedveten och robust organisation. Begreppet omfattar såväl de förebyggande åtgärderna som de åtgärder som vidtas under eller efter en planerad eller oplanerad händelse. Kommunkoncernens interna riskhantering är av avgörande betydelse för att uppnå ett enhetligt internt säkerhetsarbete.

Ansvaret för intern säkerhet följer det normala verksamhetsansvaret.

Verksamheterna/bolagen ska;

- Tillse att säkerhets- och beredskapsfrågorna ingår som en naturlig och integrerad del i styrning, ledning, budget och samordning av verksamheten och ska verka för ökad kunskap och medvetenhet i säkerhetsfrågor.
- Tillse att arbetet med säkerhets- och beredskapsfrågor bedrivs samordnat och systematiskt samt att alla verksamheter/enheter omfattas. Som ett led i samordningen ska verksamhetsområden och bolag utse säkerhetsombud.
- Prioritera arbetet med policyer, planer, riktlinjer, rutiner och andra säkerhetshöjande dokument.
- Kontinuerligt arbeta förebyggande för att undvika störningar och öka verksamhetens robusthet på hela skalan från småhändelser till allvarliga samhällsstörningar och väpnad konflikt.
- Rapportera skador och incidenter i kommunens gemensamma skade- och incidentrapporteringssystem.²⁾

² Gäller ej de kommunala bolagen som har/ska ha egna kanaler för rapportering

I syfte att säkerställa ett enhetligt internt säkerhetsarbete inom kommunen ska en riktlinje tas fram och fastställas. Riktlinjen ska omfatta såväl riskhantering som övriga nödvändiga områden som syftar till att säkerställa ett enhetligt internt säkerhetsarbete med målsättningen att uppnå en säkerhetsmedveten och robust organisation. De kommunala bolagen ska ta fram motsvarande styrdokument för den egna verksamheten.

Brandskydd ³⁾

Den övergripande målsättningen för förebyggande brandskyddsarbete är att i enlighet med lag (2003:778) om skydd mot olyckor i första hand att förebygga brands uppkomst. Verksamheterna ska även ha förmåga att hantera och begränsa skadorna som uppstår till följd av brand. Syftet är att ingen ska dö eller skadas till på grund av brand i kommunens verksamheter samt att reducera skadekostnader och störningar.

Verksamheterna ska:

- Bedriva systematiskt brandskyddsarbete (SBA).
- Ansvara för ledning och kontroll av brandskyddet och tillse att en adekvat brandskyddsorganisation finns.
- Fortlöpande tillhandahålla brandskyddsrelaterad utbildning och information till samtliga anställda. Särskilda brandutbildningsinsatser skall tillhandahållas nyanställd personal.
- Tillse att skriftlig dokumentation finns rörande SBA och brandskyddsåtgärder.
- Fortlöpande göra brandriskbedömningar samt identifiera riskminimerande åtgärder.
- Följa upp brand eller brandtillbud för att ge regelutvecklande erfarenhetsunderlag.
- Verksamheter (enheter eller liknande) ska ha brandskyddsombud.

Uppföljning och revidering

Denna policy följs upp årligen och revideras vid behov. En översyn av policyn i sin helhet genomförs i samband med varje ny mandatperiod.

³ Stycket omfattar ej de kommunala bolagen som förutsätts ha egna styrdokument avseende brandskydd